

Verslaafd aan spanning en altijd druk

Een bijzondere levensreis

Inhoudsopgave

1. Inleiding	7
2. Vier tot negen jaar, jaren vijftig	11
3. Negen tot dertien jaar, eind jaren vijftig	25
4. Dertien tot vijfentwintig jaar, jaren zestig tot begin jaren zeventig	116
5. Loopbaan of achtbaan	119
6. ZZP-er	208
7. Pensioen, vrijwilligerswerk en veel vrijetijd	221
8. Conclusie en nawoord	223

Inleiding

Bij zijn geboorte lag hij al dwars en bovendien was zijn hoofd net iets te dik voor de smalle bekken van zijn moeder. Maar na een geweldige inspanning van ma kwam hij toch nog vrij ongeschonden op de wereld. Harrie was het zesde kind, drie zussen en twee broers waren hem voorgegaan. De oudste van het stel was zes, wat betekent dat er bij zijn geboorte twee platten waren en dat het een drukte van jewelste was. Precies dertien maanden later werd een broertje geboren en zo ging het verder tot en met nummer veertien. De reeks was gestart in 1941 in de oorlogstijd. Voor pa was het een periode van onderduiken, stropen en smokkelen. Dit om de tewerkstelling in Duitsland te voorkomen en om zijn grote gezin te voeden en te verzorgen. Ze woonden in een dorp in de grensstreek. Na de oorlogsjaren ging pa door met zijn smokkelactiviteiten, het was immers avontuurlijk en een mooie bijverdienste. Op een gegeven moment werd hij betrapt en kreeg een flinke boete. Ma eiste dat het nu afgelopen moest zijn met deze bezigheid, ook omdat de smokkelwereld steeds gewelddadiger werd. Er werd regelmatig geschoten en de handelaren aan beide zijden van de grens werden er ook niet betrouwbaarder op. Pa beloofde dat hij zou stoppen, maar eerst wilde hij het bedrag van de boete nog terugverdienen. Daarna was het afgelopen met deze tak van sport. Nog

jaren later werd hij bij het passeren van de grens, iets wat hij elke werkdag deed, streng gecontroleerd. Dit kwam ook omdat zijn broers nog steeds brutale smokkelactiviteiten ondernamen. Het stropen ging door tot in de jaren zeventig. Niet om geld te verdienen maar puur om de sport. Later zou Harrie deze spannende activiteiten van pa overnemen. In zijn jeugd bracht hij veel tijd door met zijn oudere broer Bertus en de buurjongens Toon en Leo. De school vond hij een totaal overbodig instituut en werd zo veel mogelijk vermeden, iets waar hij later de prijs voor zou betalen. Harrie was meestal goed gehumeurd, hyperactief, ongeduldig, enigszins verlegen en verslaafd aan spanning. Door zijn streken was hij niet bij iedereen geliefd.

Thuis hoorde hij veel stoere verhalen over stropen en smokkelen. Deze bezigheden werden, in de grensstreek, als pure sport gezien en zeker niet als crimineel gedrag. Hij mengde zich graag in gesprekken over deze onderwerpen, maar hoorde dan maar al te vaak 'ben jij maar stil, jij weet van niks want jij hebt de oorlog niet meegemaakt'. Dit sterkte hem in zijn motivatie om in deze wereld naam te maken, hij wilde aantonen dat hij wel degelijk iets betekende.

In zijn jeugd was Harrie niet bang voor een vroegtijdige dood, hij nam dan ook grote risico's. Bij zijn dood zouden niet veel mensen treuren. Zijn ouders kwamen de klap wel te boven, ze hadden dan immers nog dertien kinderen over. Er waren ouders die het met minder moesten doen, zo redeneerde Harrie. De familie vroeg zich regelmatig af 'waar gaat het naartoe met Harrie, zal hij een opleiding voltooien, fatsoenlijk werk vinden, komt hij om bij een ongeval en blijft hij op het rechte pad?'

We volgen Harrie vanaf zijn prille jeugd tot en met zijn zesenzeventigste levensjaar. Het verhaal is gebaseerd op ervaringen van de schrijver.

Veel leesplezier

Vier tot negen jaar, jaren vijftig

Op de kleuterschool merkte Harrie, dat hij wat betreft ontwikkeling ver achterliep bij zijn klasgenoten. De meesten konden de schoenen strikken, kenden de kleuren, telden tot honderd en herkenden al bepaalde woordjes. Harrie was nog niet zover. Hij blonk uit in andere bezigheden zoals boomklimmen, hardlopen en stoeien. De activiteiten op school stelden weinig voor, het was een soort bezigheidstherapie, een echte bewaarschool. Na schooltijd begon het echte leven voor Harrie en zijn vrienden.

‘Dit is supergaaf’. ‘Ik noem zoiets superdom’ zei Toon. ‘Zijn er nu echt alle dakpannen bij je afgewaaid? Ik kan dit niet meer aanzien’. Harrie stond vlak voor de draaiende wieken en voelde de wind door zijn haren gaan. Af en toe sprong hij tussen de wieken door. ‘Ik krijg hier een heel fijn gevoel van in mijn buik, je zou dit ook eens moeten proberen’. De molen had een grote aantrekkingskracht, er was altijd wel iets te beleven, een boer die zijn geduld verloor en vloekte en tierde of een paard dat zijn kont tegen de krib gooide. Voor de boeren was het hier vaak wachten geblazen. Ze doodden de tijd met het vertellen van de

meest fantastische verhalen. Harrie en Toon vonden het maar wat leuk om stiekem mee te luisteren. Was er geen sensatie bij de ingang van de molen, dan bedachten ze zelf wel iets. Soms ging Harrie dan interessant doen bij de wieken of gingen ze aan de dikke touwen in de molen hangen. De molenaar wilde absoluut niet dat er kinderen in en rond de molen speelden, hij voelde zich verantwoordelijk. Als hij de stunts van Harrie zag, was hij des duivels, maar hoe meer hij vloekte en dreigde, hoe spannender het werd. Soms ging de molenaar bij zijn ouders verhaal halen en kreeg Harrie er flink van langs.

Niet zo spannend als het stunts bij de molen was het spelen met de stoomtrein van Leo. Leo was de oudere broer van Toon. Zijn stoomtrein was een zeer indrukwekkend stuk speelgoed. Toch ging ook dit op den duur vervelen. Ze moesten iets verzinnen om het nog net iets spannender te maken. Bertus, de oudere broer van Harrie, kwam met het voorstel om een lekkende spiritusfles te monteren en de trein kriskras over de houten vloer te laten rijden. Zodra er een mooi spiritusspoor gecreëerd was, zouden ze dit aansteken. Iedereen was enthousiast. Vakkundig monteerde Leo de spiritusfles. Hij had geen klein gaatje, maar een joekel van een gat in de fles gemaakt. De trein tufte vrolijk over de zoldervloer en liet een duidelijk spiritusspoor achter. Er lag nu een angstaanjagende hoeveelheid spiritus. 'Laten we voordat we er een lucifer bijhouden de fles verwijderen, anders wordt het een beetje te leuk,' zei Bertus. Leo verwijderde de fles en Bertus haalde de lucifers tevoorschijn. 'Is dit wel verstandig?' vroeg Leo zich hardop af. 'Ik denk

het niet,' zei Toon. 'Hou er een lucifer bij en laten we genieten van het onverwachte,' opperde Harrie. 'Ik zal het aansteken, maar niet voordat we een paar emmers bluswater gehaald hebben,' zei Bertus. 'Wat zijn jullie toch een stelletje koekenbakkers,' lachte Harrie, maar ging vervolgens wel samen met Leo een paar emmers water halen. 'Waar gaan jullie met dat water naar toe?' vroeg de moeder van Harrie. 'We gaan er straks visjes in zetten'. 'Dan is goed, maar knoei niet alles onder.' Alles was nu gereed en Bertus stak het spiritusspoor aan. Enkele seconden later was de zoldervloer een grote blauwe vuurzee. Ze schrokken hier wel even van, maar gingen ervan uit dat blauw vuur, koudvuur was en dus minder gevaarlijk. 'Dat was gaaf,' riep Harrie toen het vuur minder werd. 'We hebben ook een houten vloer in de achterkamer. Daar hebben we meer ruimte en er staan minder brandbare spullen. Laten we daar een prachtig vervolg breien aan deze lekkende spiritustrein,' stelde Bertus voor. Ze herhaalden de stunt in de achterkamer. Het bleef spannend en uiterst spectaculair. Plotseling stond de moeder van Harrie en Bertus in de deur. 'Zijn jullie nu helemaal gek geworden?' gilte ze in lichte paniek. 'Ruim die spiritus op en doe dit nooit, maar dan ook nooit meer, dit is echt levensgevaarlijk. Er is trouwens bezoek,' zei ze en liep naar de woonkeuken. 'Zullen wij dan maar naar huis gaan?' zei Leo. 'Nee, blijf gezellig hier. Harrie en ik gaan mee naar buiten,' zei Bertus.

Tegen de garage stonden twee fietsen met een Belgisch belastingplaatje. De vrienden waren druk in gesprek, toen de vader van Harrie en Bertus, samen met een statige meneer, naar buiten kwam.

‘Hallo jongens, willen jullie meneer Stevens helpen met het rapen van appels?’ Nou, dat wilden ze wel. Meneer Stevens haalde enorme tassen van zijn fiets en plaatsten deze tussen de fruitbomen. Hij begon te rapen en zij hielpen enthousiast mee. Pa ging weer naar binnen. Zodra pa weg was, zei Stevens: ‘Ik heb liever geen beschadigd, afgevalen fruit. Volgens mij kunnen jullie allemaal goed klimmen. Hup, die bomen in en pluk maar wat mooie appels voor me.’ Harrie wist zeker, dat pa dit niet zo bedoeld had, maar durfde niets te zeggen. Meneer Stevens gooide het opgeraapte fruit uit zijn tassen en liet hen appels plukken. Zelf stond hij rustig toe te kijken. Toen de tassen bijna vol waren stopte ze. ‘Kom op luie donders, we zijn nog niet klaar, die tassen moeten helemaal vol,’ zei Stevens. Toen de tassen boordevol waren, monteerde hij de loodzware tassen weer op zijn Belgisch traptoestel. Zonder hen te groeten of te bedanken, ging Stevens naar binnen. ‘Wat een arrogante bal,’ zei Bertus. ‘Ja, mooie kennissen hebben jullie,’ merkte Leo fijntjes op. Harrie keek een beetje afwezig, hij was diep in gedachten verzonken. Plotseling begon hij te glimlachen. ‘Wat kijk je blij,’ zei Toon. ‘Dat ben ik ook. We hebben nog een appeltje met meneertje Stevens te schillen. Ik herinner me plotseling een verhaal van een oom.’ ‘En mogen wij ook weten welk verhaal?’ vroeg Toon. ‘Natuurlijk. We halen alle appels uit de tassen en vullen deze met stenen en bladeren.’ ‘Dat is een verdomd goed voorstel, dat zal hem leren om in de toekomst minder arrogant en inhalig te zijn,’ zei Bertus. Met overdreven ijver werden de tassen gelegeerd en met het nieuwe goud gevuld. Aanvankelijk haalde ze kiezelstenen van de oprit, maar dat schoot voor geen meter op. Toon had een beter idee ‘laten we er een paar klinkers bij doen.’ Ze moesten opschieten, want het gezelschap kon elk moment naar buiten komen om de tuin te bewonderen. ‘De tassen zien er goed uit, maar zijn te zwaar. Dat valt meteen op. Er moeten een paar stenen uit en wat meer bladeren en

oude kranten in en laten we bovenop een laagje beschadigde appels leggen,' zei Leo. Ja, zo was het veel beter. De fiets stond er prachtig bij en nu maar wachten op de heer en mevrouw Stevens. Ze lummelden een beetje rond achter in de boomgaard. Niemand wilde het vertrek van deze appeldieven missen. Ze hadden het wachten bijna opgegeven, toen Stevens en zijn madam naar buiten kwamen. Stevens had een dikke sigaar in zijn gezicht staan en keek rond of hij de hele wereld bezat. Bij de fietsen bleef het stel nog lang praten met de ouders van Harrie en Bertus. Stap nu maar op, dacht Harrie, maar kennelijk hadden ze alle tijd. Uiteindelijk maakten ze aanstalten om te vertrekken. Pa hielp Stevens met het draaien van zijn zware fiets. Na een stevige handdruk traptten ze, zwaarbeladen, richting België. De vrienden hadden het grootste plezier. Ze liepen snel naar de zijkant van het huis om de gasten vriendelijk uit te zwaaien. Meneer Stevens had het zichtbaar moeilijk met zijn zware last. 'Ik ben benieuwd of ze in België scherpere mesjes hebben dan bij ons. Zo niet, dan zal het moeilijk schillen worden,' zei Leo.' 'Pa zal hier zeker nog van horen, laten we hopen dat hij de humor hiervan in ziet,' zei Bertus. 'Als hij hier boos om wordt, dan zullen we hem herinneren aan zijn verhalen over vroeger. Hij vertelt toch altijd met veel trots over de streken die zij uithaalden. Nee hij moet vooral zijn mond houden, hij heeft geen poot om op te staan. Daar komt nog bij, dat we niets beschadigd hebben en dat die arrogante kieviet onze beste appels wilde pikken,' zei Harrie.

Het waren moeilijke jaren voor Harrie, tenminste tijdens de schooluren. Stilzitten en de aandacht bij de les houden waren onmogelijke opgaven.

Hij zorgde er wel voor, dat hij over mocht naar de volgende klas, want anders zou hij niet meer bij Toon, zijn beste vriend, in de klas zitten. Hij was geen lastige leerling maar droomde maar al te vaak weg, staarde naar buiten of zat onrustig te draaien. De meeste docenten hadden hier geen probleem mee. Bij een van de leraren mocht hij zelfs vrijelijk door de klas lopen, dit om te voorkomen dat hij de orde in de klas zou verstoren. Een van de docenten had het echter gemunt op Harrie. Als hij weer eens een vlek met de kroontjes pen maakte, kreeg hij een venijnige tik met een meetlatje. Op zijn handen waren dan ook vaak blauwe strepen te zien. Als hij hier thuis iets van zei, kreeg hij als antwoord 'op jou valt er geen een mis'. Als de schoolbel klonk was hij een van de eersten die buiten stond.

Ook thuis was hij onrustig, zo stond hij altijd aan tafel en maakte na elke boterham een rondje om de tafel. Om zeven uur werd hij, samen met drie broers, naar boven gestuurd. Harrie had dan echter nog lang geen slaap. Hij ging meestal naast het bed op de grond zitten en trommelde op het nachtkastje, dit tot grote ergernis van zijn kamergenoten. Voordat de rest ontwaakte was hij al beneden.

Harrie keek naar drie grotere jongens, die een balletje aan het trappen waren. Hij wilde graag meespelen, maar moest nog even geduld hebben. Ze wilde eerst dit spelletje afmaken. Harrie stond wat ongeduldig op en neer te wippen langs het veld. Het duurde en duurde

maar. Nu stonden ze met z'n drieën dicht bij elkaar wat te smiespelen en keken zijn kant op. Harrie kreeg een kleur. Die rotzakken voerden weer iets in hun schild. Nou, daar had hij dus helemaal geen zin in. Hij draaide zich om en ging er vandoor. Nog voordat hij twee passen gezet had, riep Willem: 'Hé, het is goed Harrie, je mag nu met ons meespelen.' Harrie draaide zich om en keek Willem argwanend aan. Hij liet zich niet graag voor de gek houden. Willem, de oudere broer van Toon en Leo, beschouwde hem als een plaag voor de buurt. Harrie had al vaker met hem aan de stok gehad. Willem kwam, met een brede grijns op zijn gezicht, naar hem toe. 'Kom nou, dan kunnen we een partijtje spelen. Twee tegen twee,' zei Willem terwijl hij een arm om hem heen sloeg. Hij trok Harrie met zich mee het veld op. Harrie verzette zich, maar Willem was zeker drie jaar ouder en veel sterker. 'We spelen samen tegen hen,' zei hij samenzwerend. Harrie had al lang staan kijken en wilde heel graag meedoen. Ze liepen samen het veld op, waar de andere jongens hen opwachtten. Zodra Willem en hij in de beurt waren doken ze plots gedrieën op Harrie. 'Hebbes!' riep Willem triomfantelijk. Harrie was het daar nog niet zo mee eens. Hij rukte en trapte of zijn leven ervan afhing. Dit had enig effect, maar uiteindelijk moest hij toch opgeven. Al joelend en juichend sleepten ze Harrie naar een doelpaal. Hij had geen idee wat ze van plan waren, tot het moment dat ze zijn schoenveters uit zijn schoenen trokken. Hij vreesde dat ze hem zouden vastbinden. Hij had gelijk. Ze bonden de twee veters aan elkaar en gebruikten deze om zijn handen achter zijn rug en om de doelpaal vast te maken. Harrie probeerde zich los te trekken, met als resultaat dat de schoenveters in zijn polsen sneden. Hij kon geen kant meer op. De grote jongens vonden zichzelf stoer en hadden de grootste lol. 'Oké, nu kan het echte voetballen beginnen,' riep een van de vrienden van Willem. 'Laten we penalty's gaan nemen,' stelde Willem voor. Dat zagen zijn vrienden wel

zitten. Om de beurt stonden ze in het doel, terwijl de anderen hun best deden om de bal keihard tegen 'de paal' te schieten. Lang niet alles was raak, maar dat gaf dan de doelman een goede reden om tegen Harrie aan te springen. Harrie probeerde zich met alle kracht te bevrijden. Hij kon wel janken van de pijn, maar nog meer van de vernedering. Hij hield echter zijn tranen in. Een jongen huilt nu eenmaal niet. En bovendien wilde hij de heren niet nog meer voldoening geven. Hij probeerde de ballen en de stoten van de doelman zo goed mogelijk op te vangen. Ondertussen vervloekte hij alles en iedereen omdat hij de grotere jongens niet aankon. Dit zou hij niet zomaar laten passeren, hij zou ze terugpakken. Hier kregen ze spijt van, dat stond voor hem als een paal boven water. Het begon te miezeren en de jongens verlieten het veld. Willem kwam nog even naar hem toegelopen. Hij gooide stoer de bal van hand naar hand en vroeg op een sarcastische toon: 'Kom je morgen weer gezellig spelen, Harrie?' De anderen proestten het uit van het lachen. Harrie was echter witheet en spuugde Willem in het gezicht. 'Verdommen, jij vieze klootzak,' riep hij pissig, terwijl hij zijn gezicht schoonveegde. Hij trok Harrie nog eens flink aan zijn haren en liep met zijn vrienden het veld af. Harrie bleef boos en gefrustreerd achter. Toen hij beseftte dat ze hem niet losmaakten, riep hij ze nijdig na: 'Ik krijg jullie nog wel, lafaards.' De jongens lachten nog wat neerbuigend, maar liepen, zonder zich nog om te draaien, door. Harrie had inmiddels pijn in al zijn spieren. Hij durfde geen kracht meer op de schoenveters te zetten. Zijn polsen deden nu echt pijn en het gevoel verdween uit zijn handen. Het liefst wilde hij om hulp roepen, maar dat deed hij niet. Dat vond hij kinderachtig. Stel je voor, dat er een of andere aardige buurvrouw hem zou bevrijden. Die zou hij dan weer eeuwig dankbaar moeten zijn. Moedeloos hing hij aan de doelpaal. Hoewel het maar zachtjes miezerde, begon hij toch aardig nat te worden. Na een poosje

hoorde hij iemand roepen. In eerste instantie durfde hij niet op te kijken, bang dat het Willem en zijn vrienden waren die hem nog even kwamen uitlachen. Na een tijdje keek hij toch maar op en zag, tot zijn vreugde, Toon. 'Harrie, Harrie, ik kom er aan,' hoorde hij nu. Hij kreeg tranen in zijn ogen van blijdschap. Hij had al gevreesd, dat hij hier de hele nacht vast zou zitten. 'Kom, ik maak je los.' Toon was niet zo slim geweest om een zakmes mee te nemen. Dit ondanks het feit dat Willem thuis vol trots had verteld hoe ze Harrie, die kleine rotzak, te grazen hadden genomen. De knopen zaten muurvast. Het duurde dan ook even voordat hij deze losgepeuterd had. Bij het losschieten, struikelde Harrie en viel voor dood op de grond. Zo bleef hij een tijdje liggen. Alles deed pijn. Hij rekte zijn spieren en wreef uitgebreid over zijn polsen. Toon hielp hem overeind. En toen knapte er iets in Harrie. Hij stootte een oerkreet uit en viel de doelpaal aan. Hij uitte daar al zijn frustratie en woede op. Hij schopte en sloeg. Nu liepen toch echt de tranen over zijn wangen. Dit waren tranen van woede. Hij wist het nu heel zeker, hier zouden die klootzakken voor boeten. Hij veegde de tranen uit zijn gezicht en haalde zijn neus een keer goed op. Hij wist niet zo goed waar hij kijken moest. Hij schaamde zich omdat Toon hem had zien huilen. Toon deed echter alsof er niets aan de hand was. 'We pakken ze wel terug,' zei hij bemoedigend. Ja, dacht Harrie verbeten, we pakken ze wel terug.

Hij had de hele nacht liggen woelen in bed, dit tot ergernis van Bertus, zijn oudere broer, die naast hem lag. Ze sliepen met z'n vieren op de kamer en omdat Harrie weinig slaap nodig had, werd hij toch al als lastig ervaren. Maar deze nacht was het vrij extreem geweest en zijn broers hadden hem dit ook, op niet mis te verstane wijze, duidelijk gemaakt.

Harrie was zo onrustig, omdat er allerlei plannen door zijn hoofd spookten. Hij was blij toen het ochtend was en veerde uit bed, vandaag was hij aan zet. Hij zou niet meer rusten, voordat hij die gemene voetballers teruggepakt had. Omdat zijn vijanden groter en sterker waren, kon hij geen rechtstreekse confrontatie aangaan. In het verleden had hij dit wel eens geprobeerd, maar had dit met blauwe plekken en een bloedneus moeten bekopen. Eerst de hoofdschuldige Willem maar eens aanpakken. Willem ging altijd met de fiets naar school. Harrie zou ervoor zorgen, dat hij vandaag extra vast in het zadel zat. Thuis vond hij, in vaders fietsenspullen, een volle tube lijm. Vlak voor schooltijd sloop hij de schuur bij Willem in. Er waren geen ramen in het hok en er kwam slechts weinig licht door de kieren. Terwijl hij de dop van de tube losdraaide hoorde hij de achterdeur dichtslaan. In allerijl smeerde hij bijna de hele tube uit over het zadel. Nu moest hij maken dat hij wegkwam. Er was echter geen tijd meer om ongezien via de deur weg te rennen. Hij hoorde voetstappen dichterbij komen en keek, enigszins in paniek, waar hij zich kon verstoppen. Hij dook ineens achter de werkbank en bleef met ingehouden adem zitten. Het was echter niet Willem die binnenkwam, maar Sjang, de vader van Willem. Hij werkte op het gemeentehuis en zat altijd strak in het pak. Hij pakte zijn fiets, haastte zich naar buiten en sprong, als een jonge god, op het zadel. Enkele seconden later werd de buurt opgeschrokken door een enorme vloek 'godverdegodverdegloeiendegodver'. Harrie had, in het halfdonker, het verkeerde zadel van een antislip laag voorzien. Hij wilde wegrennen, maar dat was nu onmogelijk. Sjang was des duivels. Harrie kroop nog verder ineens en bleef stokstijf zitten. Door de deuropening had hij ruim zicht op het strijdtoneel op de binnenplaats. Door al het tumult kwam de hele familie naar buiten. Zonder vragen te stellen haalde Sjang ontzettend uit naar Willem en Leo. Willem vroeg in al zijn onschuld: 'is er

iets gebeurd pa?’ Hierop sloegen bij onze brave ambtenaar alle stoppen door. Hij gooide zijn fiets in de richting van Willem. Willem wist deze te ontwijken, maar struikelde en kwam met zijn mooie kop op de putrand terecht. Net goed dacht Harrie, maar toen hij zag dat Willem hevig bloedde had hij alweer spijt. An, de moeder van Willem, begon te jammeren. Ook Sjang keek nu een beetje beduusd en trok zelfs wit weg. Al snel herstelde hij zich en zei: ‘de kop bloed altijd flink, meestal is er niets aan de hand.’ Het gezin liep naar binnen, vermoedelijk op zoek naar de verbandtrommel. Harrie kon nog net zien hoe de mooie broek van de ambtenaar er uitzag. Deze zou zijn dikke reet nooit meer omspannen, ze was afgeschreven, uitgeteld. Als ze erachter kwamen, dat Harrie de veroorzaker was, kon hij een vette rekening in de bus verwachten. Bovendien zou pa hem nog eens flink laten merken dat dit soort gedrag absoluut niet getolereerd werd. Nu de kust veilig was, ging hij er snel vandoor en liep verder, quasi ontspannen, naar school.

Op het schoolplein kreeg hij een ferme klap op zijn schouder. Het was Toon. ‘Jij zat hierachter hè en doe nu maar niet of je van niks weet.’ ‘Sorry, het was voor Willem bedoeld.’ ‘Ja, dat dacht ik al, weer zo’n domme actie van je. Mijn moeder heeft al vaker gezegd, dat je maar eens voor een dubbeltje verstand moet kopen, anders loopt het nog verkeerd met je af,’ zei Toon. ‘Je praat en doet steeds meer als een oudwif. Doe eens wat minder verstandig en probeer eens te genieten van het leven,’ zei Harrie. ‘Pa is nog steeds behoorlijk pissig en denkt dat Willem het gedaan heeft. Zijn broek is naar de sodemieter, dat kan ons het zondagsgeld kosten, je wordt weer bedankt.’ ‘Sorry, maar je begrijpt toch ook wel, dat ik iets moest ondernemen nadat ze me zo vernederd

hadden.’ ‘Ik hoop dat je nu klaar bent met je wraakacties. De kop van Willem zit in het verband, de broek van pa is afgeschreven en ma is druk, met benzine, bezig om de lijm van zijn kont te verwijderen,’ zei Toon. Harrie dacht hier echter heel anders over, hij wilde Willem laten voelen, dat er met hem niet te spotten viel en vond dat hij nog onvoldoende gestraft was. Hij besloot om, als kleine toegift, in de pauze zijn fietsbanden slap te laten, zodat hij te voet naar huis moest. Hij realiseerde zich, dat dit geen dappere daad was, maar zag voorlopig geen andere mogelijkheden om wraak te nemen. Over een paar jaar zou het totaal anders zijn, dan zou hij zich beter kunnen verdedigen. Ook al was hij dan nog niet even sterk als Willem, toch zou hij enkele rake klappen uit kunnen delen. Dat zou Willem en zijn laffe vriendjes wel afschrikken. Harrie had een hekel aan grote jongens, die plezier beleefden aan het pesten van zwakkeren. Hij had een natuurlijke neiging om de zwakkeren te hulp te schieten, ook als hij daardoor enkele klappen moest incasseren. Op het schoolplein werden kinderen gepest omdat ze toevallig uit een ander dorp kwamen, kleiner waren, een bril droegen of op een andere manier afweken van de standaard. Naarmate Harrie groter en sterker werd, was hij steeds drukker met het opkomen voor deze groep. Bij deze activiteiten incasseerde hij vaak rake klappen, maar daar schrok hij niet van terug. Op de speelplaats was Harrie in zijn element. In de klas deed hij niet echt mee, hij zag de noodzaak en al helemaal de lol niet in van leren.

Voor de laffe vriendjes van Willem had Harrie nog een kleine verrassing in petto. Hij wist dat ze bijna elke dag na schooltijd met hun fiets naar Willem gingen. Hij had jongens in de weer gezien met een

schoenendoos met een zware steen eronder. Je kon er donder op zeggen, dat de eerste de beste jongeman die langskwam, hier een harde trap tegen gaf. Dit met een pijnlijke voet als gevolg. Harrie besloot om dit ook eens te proberen. Hij haalde thuis een oude doos uit de berging en wrikte een grote kei, een kinderkopje, los uit de straat. Oh, oh wat was dat kreng zwaar. Toen hij van school thuiskwam plaatste hij de 'doos' vlakbij de oprit van Willem. Hij was ervan overtuigd, dat een van de vrienden van Willem hier een pijnlijke voet aan over zou houden. Van die gedachte alleen al werd hij blij. Hij kroop achter de heg en zorgde ervoor dat hij goed zicht op de doos had. Na een poosje werden zijn benen stijf van de ongelukkige zithouding. Hij wilde net gaan verzitten toen een van de vrienden van Willem in zicht kwam. Nu zou het gaan gebeuren. Hij fietste recht op de doos af. Ja nu, geef de doos een rottrap. Jammer hij fietste gewoon vlak langs de doos. Wat een laf watje, dacht Harrie. Wellicht dat hij bij de andere vrienden meer succes had. Hij ging in een wat comfortabelere houding zitten en wachtte af. Het begon er op te lijken dat de andere vrienden vandaag niet langs kwamen. Aan de andere kant van de weg kwam de postbode rustig aangefietst. Hij keek naar de doos, stak de straat over en gaf een ontzettende trap tegen de doos. Hij donderde bijna van zijn fiets en vloekte zoals Harrie het nog zelden gehoord had. Hij stapte af en keek wild om zich heen. Harrie werd er gewoon bang van en drukte zich tegen de grond. Plotseling kwam hij, als een dolle stier, op de heg afgestoven. Harrie rende voor zijn leven. Zonder na te denken vluchtte hij het huis van Willem binnen. De postbode zat hem echter op de hielen. Harrie rende door de berging, de keuken, de hal en ging met sprongen de trap op. De postbode zat vlak achter hem. De moeder van Willem stond met open mond het schouwspel te observeren. Ze kon de situatie helemaal niet bevatten. Boven aangekomen vluchtte Harrie de badkamer in en sloot snel de